Србобран излази:
СРЕДОМ и СУБОТОМ
Предплату примаю све ц. и кр. поште, познати скупитељи и уредничество (грчка улица у кући брой 1491).
Рукописи невраћаю се натраг.

СРБОБРАН

Предплатне цене
на три месеца 2 ф. 50 н., на по год. 5 ф., на год. 10 ф. а. вр.
Огласи: маньи до 20 врста за трицут стаю 3 форинта 70 новч. већи преко 20 до 40 врста, 5 фор. аустрийске вредности.

ГОД. V. У НОВОМ САДУ У СУБОТУ 10. ЮЛИЯ 1865. БРОЙ 55.

167

БРЗОЯВ.

Уредничству „Србобрана“

Беч 8 юлия (у 1 сат после подне). Преузвишени г. намѣстник граф Палфи дигнут є званично са свога звания, добивши у исто време велики крст Леополдов. Он ће наново употребљен бити у войничкой струци.

Новонаименовани таверник Шенѣй одлази у суботу у Пешту.

Беч 8 юлия (у 7 сати после подне) Баш сад є Вићентиє Сентиваньи за юдекса курие наименован. Готово тако є исто извѣстно, да ће граф Форгач бити министар без портфеля.

Нови Сад 9. юлия

Дакле добисмо и *Таверника* и *Юдекса Курие*, а министарства новог іошт никако. У повратку ових достоинства видимо ново ємство за повратак стародавног устава угарског, видимо предзнак, да ће се скорим сабор угарски сазвати.

О новом министарству.

Наша министарска криза ће по свой прилици сада већ прећи. Бечки листови већ излазе са именима нових министра, и по њима би се ново министарство из ових особа састояло: Белкреди, унутрашньих послова, Менсдорф споляшних послова, Ябловски, финансие, Франк, рата, Комерс, правосудя, Меркандини, полиције, Лариш, трговине и пољодѣлства, Бургер марине, Естерхази министар без портфеля

„Преса“ примећує при том: Министарство тако склоплено неможе никако искати да му наше поверенѣ већ унапред поклонимо, оно тек мора себи поверенѣ народа стећи. Ми сматрамо то као добар знак, што „Фатерланд“ већ починѣ опозицию против нове системе гудити; ер той системи до сада ништа ние већма шкодило него симпатия оне партие, кою тай лист заступа. Са задовольством дознаемо да нови кабинет већом страном са угарским либералцима напредовати и поравнати се жели; мило нам є чути где се и од самих владиних органа изриче истина, да на западу државе ние могуће абсолутистички или феудално — реакционарски владати, кад у Унгарской права уставна влада предстои, а осим тога и битно либерална ер се неки добити од год. 1848. у противности са старим племићким уставом подпуно одржати мораю. Но ипак су ово тек само речи, иза коих се друге мисли скривати могу, и зато морамо чекати на дѣла новога министарства, па тек онда ћемо моћи коначну пресуду изрећи.“

Исти лист вели далѣ, да є ново министарство наумило одма по довршеню финансиялног закона за год. 1865. са царском посланицом пред райхсрат изићи. —

Далѣ пишу истоме листу о намери новога министарства:

Као што се чує намерава влада унгарском сабору *октобарску диплому и устав фебруарски* као кралѣвску пропозицию предложити примаюћи да оба та предлога *за сада* постоећи уставни закон садржаваю. Одбие ли сабор инартикулацию, онда ће он са обзиром на то што є од унгарске стране постоянѣ *заедних ствари* припознано, позван бити, да ради заедничко-уставног расправляня ове заедничке ствари сам предлоге чини, односно да ступи к ревизии устава.

„Фремденблат“ доноси неки нацрт програма кои є као што неки важу био предмет дискусие између Майлата и Белкреди-а. Лист тай ние у станю да каже еда ли се услѣд нацрта тога до споразумленя дошло, еда ли є променут или ће се іош еданпут у просуђенѣ узети. Тай нацрт гласи овако:

1.) Октобарска диплома сачинява основе прелаза кои ће се извести. — 2.) Делокруг зем. сабора у Унгарской свести ће се на уредбе кое су до год. 1847. постояле, изузимаюћи едино круни припадаюћа права разписа пореза и новаченя за войску — за землѣ с ове стране Лайте пак остаће устройства сабора коя сада постое и далѣ у крепости. — 3) У обзиру на будуће одношенѣ Хрватске и Ерделя према Угарскои, задржаће се особито у последньой земльи status quo ново створених ствари све дотле, док се унгарски сабор у том обзиру неизясни, на кое ће делегиране особе тих земаля формулирати нови полажай. У обзиру на депутацию, кою би имала Хрватска на унгарски сабор послати, мораће се причекати течай хрватскога сабора, кои ће се скорим сазвати. — 4.) Да би се тежня круне за изравнанѣм са Унгарском манифестирала, биће осим грофа Естерхази іош бар два унгарска министра без портфеля наименована, и то тако да ће изузимаюћи министре рата, финансие и правосудия — осталим аустриским министрима по єдан унгарски без портфеля придодан бити. — 5.) Єдан од прилике из 120 чланова саставлѣни сенат свих земаля монархие имаће се позвати. Задатак нѣгов биће пре свега фебруарски устав па тай начин преиначити, да Унгарска с єдне стране може ступити у расправу заедничких ствари са земляма с ове стране Лайте, без да своя историчка права знатно окрњи, с друге стране пак да уставна права коя су аустриским народима фебруарским патентом дана у начелу задржана буду. Заключци овога ad hoc сазваног сената садржаваће затим основ аустриског државног здания. Сенат ће у оно доба постояти, када ће унгарски сабор особите прилике имати, своя захтеваня формулирати.

О свештенству и *нѣговом* политичном *положаю.*

Пише „Идек Тануј“ у єдном чланку под насловом „шта нам чинити валя“ ово:

„Како се понашаю мужеви цркве при овим новим околностима, при свитаню дана уставног живота у нашой отачбини? кое место заузимаю они? Сачинитель „свештенство и политика“ представля нам то овим речма: пре свега морамо отворено признати, да се у обште међу домолюбне бројимо; не изключаво међу свештенство а опет не међу световне. *Свештенство* (клир) може врло мало учинити — световници без сдруженя са свештенством могу се на врло узки простор ограничити. — Али кад се оба споє, онда ће њиова снага, њиова тврда моћ врло велика бити. Било є време, а и то ние баш найсяйнии лист наше повѣстнице, кад су се световни католици под видом хрђаво схваћени интереса од свештенства одтуђили. Шта више, они су отворено против свештенства воевали, ер су у схваћаню тегоба оном неисцрпивом странком занешени били, кое тенденциозни програм наши католици познавали нису. Данас се тай призор променуо. Опасности негдашнѣ од нас су одклонѣне, и ми нисмо они кое є опустошенѣ снашло, ми живимо, и на нашим лицама светли се весела боя животне снаге.

Већ є томе 20 година, како се о нама писало: Ми се с вама по нашой вольи играмо, док не дође време да вас „мат“ учинимо, и гле! Сибила се осрамотила. Угарско є свештенство у данима опасности и неволѣ покрай свию околности свою моћ у отечестволюбию, у мудрости живота и одушевленим пожртвованѣм показало. И у превратной 1848 години надтицало се оно племенитим начином са непосвећенима у патриотичним осећайма и дѣлима, а повѣстница ће посведочити, шта є више свештенство за повратак изгублѣне уставности чинило. *Ми дакле іошт нешто важимо* и прошлост ние наше интересе компромитовала. — Описуюћи сачинитель различне странке у Угарской заключує: ми се неможемо на годину 1847 повратити без да оно утврђено морално обвезанѣ, оне оживотворене правне одношає, оно осећанѣ духа времена и цивилизацие неразоримо.

У повѣстници наше цркве из времена пре 1848 године неналазимо друго што, до повреду слободе, независности и права наше цркве, државну цркву, Іовефинизмус, полицайно туторство, стеснѣну религию, апатию, и непопуларност клира, притисак од горе, неповѣренѣ од доле. То є било у десетини пре 1848 године! Я се не варам, кад кажем, да закони од године 1848 као што су, и нама свет среће отворити неће. И ми признаемо и заktевамо строгу ревизию ових са признававѣм правног континуитета. Чланак 20 од 1848. (у овом одређує се за Угарску у погледу свию законопризнатних религиа без разлике подпуна еднакост и узаимност) за нас є найважнии, и ревизиа нетреба да *прошив нас* испадне. Са начелом правне еднакости пред законом номоже наше верно постоянство за историчним правом у сукоб доћи; ова привидна противност брзо ће се рѣшити, кад свима домолюбцима ясно буде, да ми туђа права газити нежелимо но само заktевамо да и далѣ у посѣду наших собствених светих права останемо.

Са свога помирљивог понашаня од сабора 1861 познати *Антон Зичи* написао є у „Идек Тануј“ єдан чланак о томе, како он о уведеню уставног живота у Угарской мисли. Између прочег предпоставля, да влада угарска неће више у ту погрешку претериваня пасти, да велике жупане без питаня наименує — он предпоставля, да са променом системе неће се и промена у особама предузети, премда би ово млогима равнодушно, млогима пак и неповольно било. Велики жупани, стари или нови, одма ће по распису за сабор и жупаниске скупштине ад хок, т. є. за предуготовленѣ саборских избора сазвати. Да ће се у овим жупаниским скупштинама после вишегодишнѣг одмора нешто више лармати, то се само по себи разуме. Жупание неће пропустити, да се нетуже, а велики ће жупани опоминяти, да се с обзиром на предстоећи сабор, од кога се помоћи надати треба код дневног реда остане. Г. Зичи нада се од ових опомена добром успѣху. Само у две ствари мора ће влада родолюбивим говорницима уступити, и то прво у избору великог бележника ад хок. — „Штета би било, продужує госп, Зичи, да се дискусия тиме осуети, што би велики жупан по обичаю других жупания сам вел. бележника наименовати хтео. Довольно ће бити, ако се чланак XVII. од год. 1848 уважи, кои, обуставляюћи привремено скупштине раштаурацие наређує, да у случаю нужде велики жупани споразумно са средоточним одбором упразнѣна званичника места попунити могу. Кад би я на место великог жупана био, то би одма оне пропониро, кое є предходна конференция предложила, и кои обште поверенѣ уживаю, — а по свой прилици оне, кои су се у последнѣ време пера оканули. — Прво, што би овай сада „закони“ велики бележник учинио, било би, да се more patrio ради своих права у интересу жупаниске и земальске аутономие огради. Ми можемо предпоставити, да ће и такови бити, кои би захвальивати и поздравляти хтели, али я се с намѣром оних тегоба држим, кои ће нас одма до res medias одвести. — Найважие, управо едино дѣло, кое ће скупштина по обнародованю позивног декрета учинити, биће, а., да се жупания по известном брою заступника у изборне срезове подели; б., да се ради руковођеня ових избора под председничеством поджупана средоточни одбор наименує и т. д. Односно на а., могу два мнѣня владати; да се постоеће разделенѣ задржи, или ново предузме. Я од мое стране пристаем уз прво мнѣнѣ. Што се точке под б, наведене тиче, тое потребно, да поджупана имамо. Овай би се могао оним истим начином, као велики бележник изабрати. И тое друга концесия, кою са правом од владе заktевати можемо. Онай, кои се у овом званию и сад затече, нека, ако обште поверенѣ проиграо ние, на среду ступи, и нека се као и пре понаша. Я не кажем, да гди кои од садашньих поджупана неби могао и далѣ свое звание обавляти, и я би ово предусретанѣ за знак обштег повереня сматрао; али држим, да би неуместно било, кад би се ови силом обдржати хтели. Скупштина се по том разилази, и средоточни одбор предузме свою радню. За сада ништа више непотребуемо. Ми уживамо явност, слободну штампу, и изглед на скорашньи сабор. Сносимо дакле ова мала зла трпѣливо, и неизазиваймо већа, ако ова уклонити мислимо. Помислимо на то, да су нам приятельи, а не неприятельи нужни.

Царевински савет.

Посланички дом.

87. *Сѣдница од* 13. *юлия.*

Подпредсѣдник отвори после 10 сати сѣдницу.

На министарской клупи: Ласер, Хайн, Калхберг, Шмидт.

Први е предмет дневног реда расправа о известию одбора саставлѣног за саветованѣ о новой царинской тарифи.

Извѣститель е посл. Брестл.

Одбор предлаже, да високи дом заключи:

„1. Да се поставлѣни одбор ради саветованя о новой царинской тарифи опуномоћи, да од посла престане.

2. Да се влада умоли, да до идуѣег састанка цар. савета све оно изнаѣе, што е за саветованѣ о предложеной новой царинской тарифи потребно.“

Управитель министарства трговине Калхберг препоручуе посл. дому у име владе, да обшту царинску тарифу у ѣутуре прими, кое мнѣнѣ посланици Винтерштайн и Хагенауер подпомажу.

Посл. Скене, Бергер и Брестл пристаю уз предлог одбора; гласанѣ се предузме, и предлози одбора при овом усвое се.

Други предмет дневног реда „саветованѣ о промени, кою е госп. дом у закону за неплаћанѣ пореза у Ашкой области учинио, „усвои се по заключеню госп. дома; затим се предузме расправа о извѣстию одбора, кои се о проекту закона за условия и повластице при граѣеню желѣзнице од Беча у Егру са побочном пругом од Витингауа у Праг саветуе.

У ѣенералной дебати осим извѣстителя Хербста говорио е посл. Ризе Сталбург, Стефенс, Пратобовера, Шиндлер и Гшир, кои се сви са предлогом одбора слажу; при специалной дебати усвои се чланак 1. са знатном вѣкином гласова по предлогу одбора, чланак 2. 3. 4. и 5. усвои се без дебате, а чланак 6. са додатком посл. Лорингера.

С овим се сѣдница заключи, и друга за суботу одреди.

Сѣдница 88 *од* 15 *юлия.*

Предсѣдник отвори сѣдницу после 10 сати.

На министарской клупи: Франк, Хайн, Пленер, Калхберг, Шмидт, Десари.

На дневни ред долази продуженѣ расправе о желѣзници Бечко-егарской са побочном пругом од Витингауа у Праг кое се по предлогу комисие, односно свию чланака проектованог закона при другом и трећем читаню усвои и заключком потврди.

Други е предмет дневног реда извѣстие одбора о учинѣной од госп. дома промени на проекту закона о желѣзници ердељской.

Извѣститель е др. Рехбауер. Посл. дом заключио е, да е подузетник обвезан, све гвожѣе за желѣзницу потребно из землѣ набавляти, чему госп. дом приступио ние.

Єдна вѣкина одбора предлаже, да се заключенѣ посл. дома одржи, а маньина приступа заключеню госп. дома.

Место овога усвои се предлог посл Лорингера, кои овако гласи: Шине за желѣзницу, машине и гвожѣе, кое се из заграница довози, подлежи царини.

Друга е диференция у одсѣку 10 чланка 7 односног закона. Госп. дом приступио е предлогу владе, с чим се и одбор споразумева, и зато се ова диференция по предлогу одбора без дебате усвои.

Трећа точка диференцие та е, што е госп. дом заключак посл. дома о промени тарифе тако модифицирао, да властник у колико ямства нетражи, тарифу променути може, и да е одобренѣ државне управе за промену тарифе онда потребно, кад се ямство зактевало буде.

Одбор се придржава заключеня посл. дома, да се без призреня на то, дали се субвенция потражуе или не, тарифа само са одобренѣм државне управе променути, и спуштанѣ цене и других каквих повластица поединим одправницима терета само са одобренѣм државне управе поделити може.

О заключку госп. дома предузме се гласанѣ, при ком се овай с великом вѣкином гласова одбаци и пређашньи заключак посл. дома задржи.

Даля и найважния диференция тае, што е посл. дом заключио, да се путем уставним чрез особени закон опредѣли, коим правцем и како да се желѣзница до границе државе повуче, а госп. дом са вѣкином гласова вотирао, да се овай чланак изостави, ер у том опредѣленю увиђа прекораченѣ уставног дѣланя цар. савета. По предлогу одбора усвои се заключак посл. дома.

Последня диференция та е, што е посл. дом владу позвао, да даля извиђеня о продуженю пруге у Колошвар, Брашову и Сибиньу нареди, и о овоме свой предлог поднесе. а госп. дом само просто позвао, да за продуженѣ пруге од Алвинца у Сибиньу и до влашке границе преко просека црвене куле потребне повластице што скорие у особеном предлогу пред цар. савет изнесе

Посл. дом остае при свом заключеню и тако се закон против заключеня господ. дома при трећем читаню усвои.

На дневни ред долази даље извѣстие одбора за испек ракие о предлогу фин. министра Пленера, кои е приликом саветованя о односном закону учинио.

Фин. министар предложио е, да се овай проект закона из две особене части састояти има, кое одбор одбаци и дом га по заключеню госп. дома усвои.

Последньи предмет дневног реда есте известие одбора о желѣзници од Течица у Моравской преко Знайма у Майсау у доньой Аустрии.

Посл Гискра извештава у име одбора.

У ѣенералной дебати говори посл. Садил против проекта, кога предсѣдник зато у говору прекине, што е читао.

Закон се усвои по предлогу одбора.

Сѣдница се заключи, и друга за среду одреди.

Нови Сад 9. Юлия.

У Боцну код Шмалера изишла е една брошура под насловом „Срби и ист чно питанѣ“, у коіой се у кратко хисторично-политични преглед српског народа изводи, и у коіой се, уздаюћи се на могућност рѣшеня источног питаня, слога између Србаля и Мађара препоручуе, а уедно зактева, да се европске западне силе сваке интервенцие одреку.

— У Бечу склопило се едно друштво под именом „Прво аустриско дружтво за извоз и увоз“ кое е од Н. Величества већ и санкционарио, и кое ће скорим односне статуте издати.

— У прошлу неделю ноћу у 11 сати похаран е манастир Ковиль. Ньих пет лопова изставили су врата, и од г. архимандрита, пошто су му главу на три мѣста испробияли, однели до еданайст стотина форинти и многе друге драгоцѣности. Осим тога однели су на коли и вуну. Разбойници су из Фелдварца. Ране архимандритове као што чуемо, ни су смртне.

— У Иригу догодио се грозан случай. Син врстног тамошнѣг граѣанина Живановића убиен е од неког Дамяна Дабића кои е познат као зликовац.

ДОПИСИ.

Из Карловаца на Петров-дан.

На Петров-дан беше овде изванредна свечаност за кою се напред, тако рећи, ништа знало ние; и коя е за нас у толико усхићения била. Свечаност е та: „Посвећенѣ Г. Архимандрита Крушедолског Лукиана Николаевића за Епископа Карлштадског. Тко е год свечаности овой присутан био, лако е и на лицу скуплѣног народа, и на лицу у богослужению соучествуюћи великодостойника наше цркве, — примѣтити могао особиту радост и задовольство, што е явни доказ, да е св. синод са избором Николаевића подпуно одговорио не само дужности своіой, него и жельном очекиваню цркве и народа.

Єдно при богослужению свето тренуће, у ком се ова обшта радост и задовольство на лицу целе цркве найясние огледа немогу прећутати; а то е тренуће оно, кад е свети патриарх Самуило новом епископу Лукиану предавао знаке достоинства архиерейског са речма „достоин“ а после га, као отац духовног сина свог у наручия своя радостно пригрлио, и с ньиме се у знак братства духовног полюбио. А народ изван олтара потврђуюћи речи св. патриярха, одговара „достоин“ са найвећим одушевленѣм. У истом часу, и са истом радошћу и остала, у богослуженю соучествуюћа гг. епископи, равно св. патриарху младог владику Лукиана у наручия своя грле, и у знак духовног братства любе. У целом огледа се обшта радост и задовольство, искрена любав и слога. Нема ту ништа сакривено, већ што е на лицу и сполашности, то е и у унутрашньости срца и душе целога збора.

При свршетку службе божие говорио е владика Лукиан слово у ком се найясние огледа честитост срца и душе нѣгове, коіой се на свршетку народ са одушевлѣним „живио“ одазвао. При полазку нѣговом из цркве, многоскуплѣни народ дочеко е пред црквом омилѣног владику Лукиана, и са усклико „живио“ пратио га е, док е год од цркве до двора патриаршеског ишао.

Из свега тога неможе се друго што извести, него то: да е новопосвећени владика Ликиан, — кои е честитим понашанѣм своим, и природном смѣрностѣу у светом чину свом, знао и умѣо задобити повѣренѣ свое предпоставлѣне власти, а љубав и поштованѣ код народа, достоян и чина свог, кога на себи носи, и достоинства оног, у ком се данас налази. Ми смо подпуно увѣрени, да ће се не само приятельи нѣгови, него и приятельи цркве и народа нашег, кои Лукиана иоле изближе познаю, од срца радовати овом кораку нѣговом.

Он е провео у чину свом пуни досад двадесет година, налазећи се непрестано у Карловци при блаженопочившем патриарху Раячићу ком е Лукиан десна рука био, и на ког се поуздано ослонити могао у сваком оном послу и раду, кои се тицао и цркве наше и народа нашег. Због способности и вредноће, због смѣрности и челичног постоянства у раду свом, омилѣн е постао целом збору архиерейском, кои е ове врлине нѣгове достойно при избору уважио, и показао, да е заиста „достоин дѣлател мзди своея“. — Па опет тай исти преосвећени слуга светог олтара божиег, у сами онай час кад ће већ стати на степен високог достоинства архиерейског, не мисли сам о себи да е достоян отличия тога, него пита: „шта народ вели? шта народ говори? есам ли достоян тога? — Тай исти, кои е досад у прошлом времену живота свога довольно засведочио, да е то тежко бреме на себи носити, одавно кадар био, овако приятельима своим говорио: „нерадуем се толико отличию архиерейском, колко се боим, оћул моћи, и оћул кадар бити одговорити дужности моіой, и оправдати оно поверенѣ, кое ми е црква поклонила!“ — Нису ли ово и осећаня, и мисли и речи оне свести, коя треба да одушевлява сваког оног, кои се тако високом позиву посвећуе. Ми честитамо народу нашем, кои у дисцези карлштадской живи, што е нѣму у тал пало, да у цркви своіой дође под духовну управу таког првосвештеника, за кога се с правдом и по савѣсти рећи мора: „Таков бо нам подобаше архиерей!“ —

○ У **Бечу** 6. юлия.

Кад код свих духова драж очекиваня мало попусти, долази увек нови импулс, кои е опет подтакне. Тако се юче већ свуда комбинирало, да ће сутра већ царска посланица, коіом се ново министарство уводи, код оба дома райхсрата публикована бити. При томе се понайвише као основ узимала та околност, што е гроф Белкреди опет у Беч стигао. — А данас се већ те вѣсти опровргаваю, и сутра ће по свой прилици већ опровргаванѣ сасвим ясно бити. Парола е: „найпре финансиялни закон за год. 1865 и одобренѣ нуждних финансиских операция, па тек онда ново министарство:“ — дакле ствари кое смо ми већ од 10. дава више пута повторавали, и кое се као и много друго што смо саобштавали, касние сасвим обастинише. —

Премда е юче банов locum tenens, вел. жупан Кукулѣвић заклетву положио, то ипак можемо данас из поузданог извора явити, да се хрватски сабор ни 16 (28) августа отворити неће, него да ће више пута одгођен бити. Узрок томе истина ние нам непосредно саобштен, али по свой прилици неће бити други, него тай да сви земаљски сабори у едно исто доба седнице свое одпочну. К томе долази іош и то, да се од хрватскога сабора неких тежкоћа бое, кое се нису могле предвидити, и кое би лако на остале саборе хрђавог уплива имати могле, а то се жели на сваки начин избећи. — То е чудновато како е хрватски дворски канцелар г. Мажуранић меняюћи више пута бою, код явног мненя а особито код жительства троедне кралѣвине себи шкодио; поверенѣ е сасвим нестало, и преповедано нам е са поуздане стране, да е он већ приличан брой, страном неподписаних писама добио, у коима се сакривеном претньом опоминѣ, да што пре то болѣ са свога места уступи.

Кад већ о таквим писмама говоримо, споменућемо уедно овде, да су многи польски посланици на райхсрату такова од польских обштина добили, у коима се позиваю да у Бечу не бораве бадава пропуштаюћи само време. Саветуе им се, да у будуће у Беч само *к заступничству целе државе* иду, па и код таквог би имали Поляци тек последньи приступити. — Са тима опоменама као да стои у свези предлог поединих чланова те фракцие райхсрата, кои су они у клубовима чинили, да толико е могуће пре из Беча одлазе, премда е при том материялни интерес притежателя земаля према жетви и польском послу у прву линию ставлѣн. —

Овде се іош еднако появлюе стра од отвореног дуализма, па шта више появлюе се стра и од реакцие. Што се пак у овом обзиру посебно грофа Белкреди тиче, кои е мимогред буди речено іош пре полазка свога на пут заклетву као министар унутрашньих послова у руке Н. Величеству положио, мислимо да смо добро извештени кад велимо, да он

ние баш врло наклонѣн дуалистичкой системи; а што се тиче желѣ за реакциом, ми вѣстима тима ни найманѣ не веруемо. Шта више држимо, да е свако браненѣ у том обзиру сувишно, ер нећемо да се погрешно она пословица наведе: „qui s' excuse s' accuse“ — (ко се извинява, тай се обтужуе.) —

Да у Унгарской сада већ озбиљно починю изборне агитациие, то ће сваки, кои характер тога народа воле познае, лако поняти. Ми знамо да су Мађари на полю политике добро изучени. — Ми смо већ пре едашпут явили, да се многи магнати, кои већ као такови у господском дому право гласа имаю, при изборима за дольни дом кандидираю. И ово наше тадашнѣ наваћанѣ сада се дѣлом потврђуе. Кад се пак у обзиру на обновленѣ жупанског устава о агитацияма за изборе чиновника говори, такове се истина можда догађаю, али ће по свой прилици остати без сталнога дѣйства, ер влада е твердо заключила не допустити, да се у томе каква промена без заключка земальског сабора учини.

Што се тиче наше споляшнѣ политике, у овой се од аустрийске стране ние ништа изменило; ова стои іош на истом земльишту. Пруска напротив очевидно хоће да сврне, ер е увидила како іой е слабо Бизмарково брамарбаспранѣ и хвалисаво звецканѣ са сабльама користило. — Но тиме іош ние речено, да се Пруска своих тайних мисли одрекла. Међу ньоме и Руспом су зацело држани преговори о неком савезу. — Да г. Бизмарк у Петрбургу, а особито код кнеза Горчакова подпоре налази, кад год се о томе ради Аустрии неприлике чинити, то се неда таяти. Руспя неће никада год. 1854 заборавити, а Горчаковова дипломатичка мрзост неће се никада угасити; он ће заклетви своіой до смрти веран остати. —

Найпосле вам іош являмо, да е кнегиня Юлия, супруга владаећег кнеза српског, као што се чуе из Србие за навек отишла. — Кнез, кои би на сваки начин хтео да свою династию утврди, хоће брачну свезу с ньоме, коя доиста у обште ние сретна, да коначно разкине. —

□ Из Суботице 4 Юлия.

Од овуд имам вам ту новост явити да е прекюче врли наш г Емил Манойловић као варошки вел. одветник на свое звание оставку дао, ово е повода дало свакоякоме тумаченю и многи мисле да е та оставка у скопчаню с епохом нове данашнѣ ситуациие, ми пак у колико добро познаемо истога господина и нѣгов положай, твердо морамо такове неоснованe комбинациие побити, ер ми га познаемо од искони за сталног и либералног карактера мужа кои е іошт на српском благовеш. сабору себи образ осветло — па у таковог мужа како се може и помишляти да би симпатисово са оном системом коя е смерала на окрньиванѣ права и живля нашега народа? Он е у последнѣ доба и своим найбольим приятельма у Бечу кои су га радо под свой баряк задобити хтели, очито исповедио: да он ньиово старо консервативачко начело не исповеда и ньиова понуда му нетреба — такови дакле люди недаю се лако завести нити свое твердо изчело хоћеду изневерити; и за то када би се хтео такови муж за посланство на доидући угарски сабор примити, то заиста неби српски народ болѣг уставобранителя и заступника свои права и потреба наћи могао, него у нѣга, ал на жалост сви су изгледи да се он таковог посланства примити неће, из узрока што е врло обвезан приватним пословима, и то е прави повод што е од вар. вел. одветничества одступио, ер у последнѣ време примо е све правне послове берлинског, холандског англиског и кредитног завода, и пре три месеца када е узо одпуст на исто време, уедно одма е дао и реституцию на свою плату — гажу — из тога се далеко ясно види да е и пре овога преврата промене системе мислио на ресигнованѣ свога звания

Іошт имам вам и то явити да е у прошли четвртак 1. юл. у овдашньой вар. шуми обдржавано дечие веселѣ (Юлиалес) кое ако е найпре мало неспоразумленѣ између г. г. учителя и появило се, то су после опет учительи мушке школе попустили и на обште задовольство веселѣ е испало; ми би саветовали г. г. учительима мужке школе да се угледаю на нашег млађег учителя женске школе и нѣговим племенитим примером слѣде, онда ће се овдашнѣ становништво а и наша омладина дичити са таковим учительима и радо ће и сваком приликом у кругу своме гледати негледећи ни на сталеж ни положай него радостно да можемо рећи: *мисмо браћа срби*, то е наша и наше омладине тежня.

И. П. **Арад** 30 юния.

Вальда већ ние нужно описивати и причати, какве нам опасности и слѣдствености пожар нанети може кад се по несрећи у коіой обштини догоди. Он опустоши све што се обухвати Више пута пак и читаве породице унесрећи и баш до просячка штапа скучи. И опет мало, врло мало обштина, особито у нашем народу имамо, кое већу позорност на ту околност обраћаю. Кад год чуемо, да се пожар овде ил онде десио, увек слушамо како се редко кад утишао и на овом месту угасио, на ком е плануо. Тако смо прие неколко дана у Србобрану читали, да е баш и код вас у НСаду огань више домова сржио и полизао, слѣдством коега, многа е породица унесрећена. Ово е наравно тек случай био, и люди, ако што, ньега бар немогу обуздати. Но Ипак, ако се на ньега яче пази, мањю нам штету проузрочи, него кад на ньега манѣ бдиемо. Варош, као НСад, Панчево, ВКикинда, Бечкерек, Сомбор а вальда и іош коя узорития обштина наша, кад могу подизати и оснивати дружине, кое тек ћеф у людству подстичу могу и такове, кое на себи обличие и печат човечности носе. Іош нигда нисмо слушали, да се кад дружина каква установила и подигла, коя се на обште благостанѣ людског вештаственог напредка и међусобне безбедности односи. Од куд се увиђа, да смо много већма разкошности, него човечности одани. У варошима и обштинима нашим, у коима могу невачке и стрелячке дружине постояти и обстати, могу и огнѣгасиочке. Стрелячка дружина на прам огнѣгасиочке, по моме мѣню и увиђеню тек е детия играчка, и више е на лако — него, на дубокоумности основана. Темеля човечности у позиву своме мучно да има. Међу тим, ипак ми умемо и то ценити и саразмерно отмѣнству уважавати. И то е лепо и хвале достойно. Ал онде, где се уме пѣванѣ и стрелянѣ ценити, има и много више, што се у случаю огнѣна помора и опустошаваня людству и човености спасти и сачувати може. Кад се опоменемо, каквой смо опасности изложини, кад огань букне и почне нам мучно течену имовину нашу ждерати, стрелячка онда, пак и невачка дружина — морамо признати, да нам е сва црна и крвава. И зато све дружине и код нас, и свуда, што имамо на прам огнѣгасиочке наше дружине, могу под купус; она се найвећма уважавати пак и штовати мора. Ми смо имали и имамо доста доказа, да ова дружина код нас мора се найвећма одликовати пак и подпомагати. Но ову истину іош темельние да потврдимо навешћу овде едан случай, што се код нас — догодило Юче, баш у подне, на оной якой препеки — плане огань у едной чувеной тржари, пак може се мислити — каква нас е могла коб шстићи, да непостои код нас огнѣгасиочка дружина и да ние онако живо и отважно пак и вешто мах му обуздала, те никако могао ние на полѣ ван стовариштa, кое већином огнѣним елемнтом и вештаством пуно беше, продерати. Петролеум, витриол, шпирт и друга пальивост, свою силу да су развити могли, како е яка препека била и врло мало огня требало, пак цео ред кућа у пламен да букне, — могао би найлепши и найбогатии део вароши наше у прах и пепео да се обрати и тисућу грађана найманѣ унесрећи. Но ово ние тек први случай, што дружину огнѣгасиоца наших отликуе и поштованѣм обасипа. Од кад сам се я тек у ову варош наставио, до сад е огань и десет пута већ, овде — онде, буцао и покушавао опустошавати, ал е увек предупређен и на оном месту угашен био, на ком се и появио, и то ноћу као и даню тако да смо већ до таквог увереня дошли: и ако нам кућа над главом букти, опет да можемо мирно и спокойно на постельи спавати, дочим редко се кад догодило и найлошия кућа, окром едног крова, сасвим да е огнѣм похарчена и до темеля изгорела, — Овака дружина дакле одиста мора пак и треба сваку поштованост да ужива И я би желио, да се и друге обштине и вароши, особно пак наше српске на ову код нас постовећу огнѣгасиочку дружину угледаю и подижу, пак онда неби и наш народ толико од огнѣна помора страдао, и неби слушали, како е сад овде, сад онде, толико и толико — кућа погорело и породица наших огнѣм унесрећено и упропашћено. И код нас онда се већином огань появлюе кад е ветар и кад му елемент на руку иде, ал опет од кад ова огнѣгасиочка дружина код нас постои, іош се никад ние далѣ разширио од оне просторие, што е у први мах обузео. Наши огнѣгасиоци онда само више посла, ячег напора, брже окретности и већег труда имаю, ал огань опет зато, онде се утишао на ком е месту и плануо.

Ово неколико речи Бог би дао да се чую и од Срба наших усвое, а нашой огнѣгасиочкой дружини век е од мене у име човечности и страдалника како сад, тако и свагда лепа благодарност и слава. Бог их живио!

Троедна кралѣвина.

„Фатлд“ явля, да е наименовани бански заступник троедне кралѣвине Иван Кукулѣвић заклетву Н. Величеству цару у присуству графа Менсдорфа, ђенерал. адјутанта графа Креневиле и хрватског канцелара и подканцелара по старом обичаю на латинском езику положио.

— У партикуларной скупштини вараждинске жупание, коя е под предсѣдничством І. поджупана Тита Бабића држана, предлагао е Петар Хорват, да скупштина госп. администратора Антона Погледића умоли, да из обзира тих околности, што су се политична одношеня променула, и из обзира на предстоећи сабор главну скупштину у почетку месеца августа сазове. Предлог овай усвои се едногласно, и госп. поджупан овуномоћи се. да госп. администратора, кои е међутим одпутовао, но скорим се натраг очекуе, о овом заключку извести, и у колино овай очекиваню скупштине одговорио неби, то да се високой канцеларии ради сазиваня главне скупштине понизна представка поднесе.

Далмация.

Бечким новинама пишу из Задра, да е тамошнѣм наместничеству званично известие приспело, по ком би се далматински сабор у месецу октобру отворити имао.

Бугарска.

„Въстокъ“ доноси у 9. брою са Старе Планине од 24 юния слѣдуюћи допис:

Известия, коя добисмо из Цариграда односно за наш црквени „въпросъ“ веома су занимльива и хитим да вам и саобштим.

1. Они десет милиона, за кое е патртяршия искала од високе порте да се разбаце на православне поданике ер е требало да ти новци служе за плату митрополитима, да подмирую трошкове патрияршие и обшти заведения, иста патрияршия е молила в. порту да одложи тай намет.

2. Комисия, кою е била одредила патрияршия да изради проект, по коме би се договорили Бугари с патрияршиом, сврши свое послове у овим основима: а) Патриярх ће избирати раван брой Грка и Бугара. б) Свети синод саставля ће митрополите у равном брою од грчки и бугарски епархия. в) Помешани патриаршески савѣт имаће светске членове: четири Грка и четири Бугарина. г) Удове епархие (преводим Грчки текст) т. е. упражвѣне епархие) предлага ће три кандидата од коих ће патриярх и св. синод еднога изабрати и рукоположи ће га за митрополита.

Ови основи, колико и да се чини да ће удовлетворити бугарским желяма ипак ће породити велике распре, кад се приведу у дѣйство, а найвећа распра биће у избору митрополита, од кои ће се саставляти св. синод.

Епархие, кое су протерали владике, или ако нису могли да их протерају, а они постоянству да их непризнаю за свое духовне пастире, оће ли спасти у категорию упражнѣни епархия? Као и оне, коима се, пошто се роди распра, наложише на силу митрополити; оће ли имати правду да именую свое кандидате за ново избиранѣ? Ако буде тако може се рећи да ће израђени проект од комисие, ако е и далеко да удовлетвори велике правице бугарскога народа, примити народ за сада. Но ако патрияршия буде постояна да се непоквари саданѣ станѣ, као што има обичай да ради, као и у томе да на митрополите, кои имаю свое престоле, треба чекати док умру, или да се преместе, па да могу изабрати Бугари свое еднородне люде, онда проект комисие Бугари не само неће примити, но ако им се предложи, они ће му се насмеяти.

Но рећи ће неки, шта ће бити са толико владика, кад им се одузму епархие? За такве добре пастире, кои су бацили народ у крайност са своег владаня и кои бацише цркву у таково положенѣ, атонски монастири есу найблажение прибежиште за ньиово покаянѣ.

Италия.

„Час“ пише о диференции између мехиканског посланика у Риму и између ватикана следеће:

„24 юния држана е код мехиканског посланства светковина као на дан рођеня цара Максимилияна, коіом приликом е посланик Валасквец свечани обед дати хтео. Уедно е желио да се тай дан пре подне у главной цркви езуита свечано „Тебо Бога хвалимо“ за цара одслужи. Езуити истина нису томе противни били, али упиташе кардиналвикара, кои на то мехиканском посланику саобшщти, да се такве церемониие обично у народним црквама држе. Мехико пак нема свое народне цркве у Риму, и тако е морала та служба изостати. Истога дана е папа поводом инаугурациие херкулове штатуе давао свечани обед 13 кардиналима и множини прелата, кое е дало кардиналима Антонели, Франки и Берарди повода да позив мехиканског посланика одбию.

У очи рођеног дана Максимилиянновог донео е „Ђорнале ди Рома“ вѣст о одлазку папиног нунция из Мехика, да не буде сведок онога, што се тамо против цркве ради итд. Ово обнародованя у очи дана рођеня Максимилияновог и светковине мехиканске, довело е мехиканског посланика у велику неприлику тим више, што у том сви опажаю изазиванѣ од стране Рима.

Поред свега тога пак држан е обед у почест Мак-

симилияну, и то на врло свечани начин. Палата Берини на корзо, где мехиканско посланство седи, била е осветлѣна и музика кою е француски ђенерал Монтебело послао, свирала е цело вече. Скоро сав дипломатски кор е присуствовао, а од римских великодостойника ниое се ни едан дао видети. После ручка изађе дипломация на балкон да вечерни воздух ужива и да пуши цигаре Но кад народ опази г. Баха дочека га са неучтивим звижданѣм.

Русия.

Руски листови пишу из Москве, да су два епископа и три свештеника од раскола староверског на православну веру прешли. Церемониє црквене чинѣне су са великим свечаностима, и будући да митрополит ради болести крштенѣ свршивати ниое могао, то е ово епископ Дмитров извршио. Повратници покалуђерени су и у манастир одправлѣни, найвише због тога, да неби бесилу своих фанатичних едноверацa изложени били.

— Врховни управитель пошта, госп. Толстой наименован е за министра пошта и телеграфа, а врховни управитель комуникация и явни грађевина за министра комуникация. Овим ће министарству скорим придодано бити садашнѣ оделенѣ трговине и индустриє у министарству финансиє.

Пруска.

О положаю войводе Аугустенбершког и држаню обоих великих сила пише „Цеид. Кор.“

„Садашньи положај међу Пруском и Аустриом не зависи од толико питаня какве гиише политике, колико од личног одношеня. Найвише до тога е стало, да се они нереди у войводствама уклоне, коих се чинитељи око принца аугустенбуршког групираю. Пруска нема никаквог сумниченя спрам аустриске владе да она као са притяжателька нема право, самостало такове мере предузети, коє се на одржанѣ своих задобивених владалачких права клоне, и коима виновнике такових узнемираваня одклонити може. Противећи се Пруска аугустенбуршким намѣрама, млого е допринела, да се аусриско право посѣда сачува. Пруска е по своіой части обвезана, мимогредну владу у Шлезвиг-Холстину увести, да би се аугустенбуршки покушаи сасвим уништили. Међутим има дипломатских основа, кои Пруску на строго извршенѣ непристрастности принудити мораю, ер представке, коє е надвойвода Олденбуршки против анархичних мутеня Аугустенбурга овде и Бечу чинио, немогу се никако помоћу површног умствованя преко колѣна пребити.“ Прелазећи на конгреске предлоге, вели „Цеид. Кор.“ да се француска влада ни у чем изяснила ниое, да е цар Наполеон на идею конгреса опет дошао. Шлезвиг-холштинско питанѣ іошт узрело ниое, да се пред суд европски изнети може. Догађай кои се претрести мораю, или су такови, да се за посредованѣ, или за рѣшенѣ питаня у войводствама узети могу. Може бити, да одсудни догађай далеко нису. Пруска ће знати и са оружаном руком точку свога гледишта бранити.“

Америка.

— Државни секретар Севард издао е американским лађама заповест, да енглеску заставу више не поздрављаю. Узрок тога свакако неприятельског поступка биће владанѣ Енглеске према лађама негдашньих южних конфедерираца. У енглеским пристаништгама се іош и сада спрам тих бродова употреблява правило „двадесет и четири сата.“ То правило е међународно определенѣ, по ком кад два страна брода у неутралном пристаништу уточишта траже, па една одплови, друга іош 24 сата у пристпништу остати може, или ако една од ньих мора одлазити, то е друга дужна іош 24 сата после одлавка оне у пристаништу остати. Неспоразумленѣ између Америке и Енглеске састои се дакле едино у томе, што Енглеска то право „двадесет и четири сата“ код конфедерирских бродова употреблява, а Севард их само као пирате сматра.

Дотично изясненѣ Руслово у едной ноти од конца мая гласи:

Влада Нѣнога Величества изявлює да е по дужноме обзиру на народну чест и поштенѣ своим властима налег издати морала, да ће сваки ратни брод, кои се упути да из пристаништа одлази као и досада тако заштићен бити, да га ни едан крстар сѣдинѣних држава несме пре истечая од 24 сата гонити, но да ће се ова забрана гоненя само сада и то последньи пут у корист конфедерирских ратних бродова употребити. Влада Нѣног Величества држи, да влада сѣдинѣних држава против ове предохране неће ништа имати кад іой се узроци разложе.

Нѣног Величества влада е осим тога за право нашла побринути се за тай случай, ако би заповедник коега у пристаништима Н. В. долазећег или већ налазећег се конфедерирског ратног брода желю изразио, да е рад дотични брод обезоружати и заставу коег му драго са владом Нѣног Величества у миру живећег народа подићи, у ком случаю имаю власти Н. Вел. право дотичним заповедницима допустити, да после обезоружаня без конфедерирске заставе и у сваком обзиру на собствену свою опасност у британским водама остати могу, но при том ће се дотичном команданту изриком саобштити, да он од владе Нѣног Величества никакве друге заштите очекивати нема до оне, кою у обичном административном путу у мирно доба тражити може.“

Из дальих депеша коє су повелике саобштавамо само извадке и то прво из одговора државног секретара Севарда.

Жао ми е што вам морам саобштити, да се у депеши Еарла Русена налази неких задржаваня и изясненя, коя влада сѣдинѣних држава примити не може. Неће валда бити нуждно ни споменути, да сѣдинѣне државе никада допустити неће, што су и досада увек порицали, да е првобитна концесия кою е Енглеска револуционарцима као рат водећой странки дала, нуждна или праведна, или да е међународним правом санкциоирана била.

Она кореспонденция коя е између ове владе и британске владе іош кад е устанак почео, показує, да су сѣдинѣне државе споразумленѣ Енглеске и Француске у обзиру на заедничко дѣлованѣ ньихово према устанку, као неприятельски корак сматрале и да су се сѣдинѣне државе тога ради противиле од тих сила икаква саобштеня примати, коя би се на обстанак таквога договора односила. Жао ми е дакле, што е Е рл Русел за нуждно нашао, влади овой сада саобштити, да е влада нѣног величества држала за добро, о питаню еда ли ће признати, да е у сѣдинѣним државама мир повраћен, са француском владом саветовати се.

Други извор жалбе е, што влада нѣног величества признає, да ће сваког крстара сѣдинѣних држава, кои у британском пристаништу лежи 24. сата задржати, да бунтовничкой лађи коя се у исто доба тамо нађе, прилике даде за то време умаћи.“

На ово е лорд Русел одговорио:

Влада нѣног величества е са жалошћу увидила да нѣне наредбе, задржаваня и изясненя, влада сѣдинѣних држава примити не може. Но пошто е влада нѣног величества са свима другим поморским силама европским ратно право конфедерирских држава припознала, ниое се могло од нѣ очекивати, да ће се она од послѣдица пута, коим е по врелом разсуђеню пошла, застрашити. Влада нѣнога величества била е по томе тога мненя, да дужни обзири на народну чест и верност од нѣ ишту, да свака конфедерирска лађа коя се упути да из пристаништа енглеских одлази, доброчинство репутациє од 24 сата ужива.

Влада се нада, да ће ово разлаганѣ, ослонѣно на мненю у духу праведног неутралитета допринети к повратку трайног и искреног приятельства међу обоим народима.

ТРГОВИНА.

ПЕШТА 6. юлия. У трговини влада іошт непрестано нека тишина. Шеницу купую само за потрошак и то у малим квантитетима, по истой цени као и прошле неделѣ; — наполвца е у 5—10 н. пала, и као што се чує, купила е нека манхаймска кућа до 20000 мерова за извоз; — ечам остао е при пређашньой цени; зоби е продато до 5000 мерова по 1 ф. 27 н.

ОСЕК 4 юлия Изгледи на издашну годину са шишаркама како кои дан све су хрђавии. Найбогатии предѣл од шишарки заиста е бродска регемента, али, као што е пређе явлѣно, гусенице су толико штету починиле, да се тамо никаквом плоду надати ниое. Но не само да у шумама бродске регименте, него у обште у свима славонским, као и у предѣлима око драве шишарки бити неће, али ма против томе већи су изгледи за богату жировину. Жетва е почета, али ова е тако хрђава, да на гди коим местима тек само посеяно семе издати може.

Из ВАРАЖДИНА пишу од 1 юлия, да е на тамошньой пияци цена ране ово: Шеница 2 фор. 80 нов. Наполица 2 фор. 60 нов. Ечам 2 фор. Кукуруз 2 фор. 60 нов. Пасуль 2 фор. 60 нов. Проя 2 фор. 50 нов. Елда 2 фор. 55 нов. меров, сено 80 нов. слама 70 н. цента.

ЧРВЕНКА 1. юлия. После дуготрайне суше наступи нам и кишов то време, коє е за летне усеве врло угодно. Рана се увелико ради, али скоро са свию страна стижу гласови, да ће врло мален плод донети; у обште изкусни економи веле, да ће по югру тек 6—7 крста издати, а од ови тек ако 30 ока од сваког крста чистог зрна испадне. Трговина е с раном са свим престала, едно зато, што ће е мало бити, а друго што е цена за сада сасвим незнатна; за чистину недаю више од 2 фор. 67 нов. а за зоб 1 фор. 29 нов.

Бечка берза од 8. юлия

Сребро — — — — — — — —	107 —
Дукати — — — — — — — —	5. 25

ЛУТРИЯ.

Темишварска од 15. юлия рим. 59. 11. 17. 51. 42.
Будимска од 19. юлия римск. 74. 33. 21. 85. 61.

ОГЛАСИ.

Стечай.

У Старом Врбасу упразднѣно е учительско званиє с годишньом платом 105 фор. а. вр. 25 пож. жита, 3 хв. тврдих дрва, 3 хв. сламе, по сесиє землѣ и безплатним обиталиштем.

Просительи имаю своим молбеницама крштено писмо, свидѣтелства о свршеним наукама, досадашньой служби, моралном и политичном поведению свом приключити и овамо до 22. юлия т. г. поднети.

Из засѣдания консист. у Новом Саду 22. юния 1865. држаног. 38—3—3

Обява.

С концем текуће школске године упразнює се у Теньи место учительско с платом од 315 ф. а. вр. 6 хват. тврдих дрва; слободним станом, и пространим вртом.

Просительи имаю молбенице своє с нуждним свидѣтелствама снабдѣне, до 30. юлиа т. г. на ч. консисториум преко протопресвитерата овог управити.

У Ораху 25. юн. 1865.

Атанасиє Поповић
37—2—3. протопр. дальски.

Обява.

На упразнѣно учительско званиє у Сусеку, с коим е кромѣ свободног обиталишта и простране башче скопчана годишня плата од 160 фор. а. вр. 20 пожун. мер. жита, толико кукуруза. 6 хвати дрва, и 12 фун. свећа; расписує се стечай до 20 августа по стар. календару.

Просительи за ово званиє имаю своє сведочанствама о учительской способности снабдѣвене молбенице до горнѣг рока на чест. консисториум управлѣне, диштриктуалном протопресвитеру поднети.

У Карловци 1. юлия. 1865.

Павле Николић,
41—3—3 прот. карлов.

Обява.

Подписани имам част пошт: публини явити, да сам Агенцию

Првог Мађарског обштег друштва за Асигурираньe у Пешти

за Нови Сад и околину примио, и препоручуем се за асигуриранѣ, против:

вашре, воде, туче и живоша (или за уживленѣ) по найумереним премияма. —

Моя писарница налази се у дунавской улици у кући, у коіой царска пошта станує, гди се асигуриранє примаю и полице издаю, гди се и односеће премиє платити имаю.

У Новом Саду 13 юлия 1865.
40—3—3 Александер Адамовић.

Обява.

Тителска обштина желі себи едног пекара имати, кои би желио, може се тамо приявити код политичне обштине. 39—3—3

Обява.

На упразднѣну учительску штацию из Варяша (много предаванѣ на србском езику) — снабдевену са годишньом платом од 126 фор. а. вр., 4 ланца ораће землѣ по ланца башће, 45 кибли жита, 45 кибли кукуруза, 50 фун. соли, 100 фун. сланине, 25 фун свећа, 9 хвати дрва, 8 хвати сламе и свободног стана — отвара се нов стечай до 15. аугуста т. м. докле сви они, кои желе получити исту штацию, имаду своя са крштеним писмом, са сведочанством сврху свршени наука, сврху досадашнѣг учительствованя, и сврху моралног и политичног свог владаня снабдевена прошения диецезалном овом консисториуму поднети.

Из конзисториалне школске седнице у Темишвару 16. юния 1865 држане. (36—3—3)

Alle Gattungen

Feuer-Spritzen,

Gartenspritzen, Feuerlöschrequisiten, Hausbrunnen, Saug-, Druck-, Wein-, Bier- Schafwasch-, Wiesenbewässerungs- und Mistjauchpumpen, Weinpressen, Weintraubenquetschen, Eisendrehbänke, Decimal- und Centimalwaagen,

sind vorräthig in der Maschinenfabrik von

J. B. HOFFMANN.

Tabakgasse Nr. 11 in Pest,

welche seit 15 Jahren Feuerspritzen, Pumpwerke und Decimalwaagen erzeugt, solche auch bei den Ausstellungen mit den großen silbernen Medaillen beehrt wurden.

Preise der Sprtizen bis 3 Eimer, Handkarren,					Von 6 bis 12 Eimer 2 Wagenspritze.			
Eimer Inhalt	0	1	2	3	6	8	10	12
Preise in fl. ö. W.	25	60	80	150	450	500	800	1000

Preise der gesetzlichen und sehr soliden Decimalwaagen.

Kraft in Zentner	1/2	1	2	3	5	8	10	15	25	40
Ohne Gewicht fl. ö. W.	14	16	18	21	25	30	37	46	60	70
Mit Gewicht fl. ö. W.	15	18	21	25	32	40	48	60	86	122

Preise der Hausbrunnen aus Gußeisen gewöhnlicher Art

Brunnentiefe in Klaftern	1	2	3	4	5	6
p. kompletten Brunnen fl. ö. W.	55	65	75	85	95	105.

Ausführliche Preiskourante mit Abbildungen sind im „Képes Naptár“ und im „Pester Lloyd-Kalender“ zu finden und werden auf Verlangen auch eingesendet. (17—33—.13)

Уредник и издаватель Петар Нинковић.

Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду.